

ΚΑΠ 2021-2027

Βασικά σημεία της μεταρρύθμισης & των διαπραγματεύσεων

**Χ. Θεοδωρίδου, Τμήμα ΚΑΠ & Ευρωπαϊκών Σχέσεων
Δ/ση Αγροτικής Πολιτικής, Τεκμηρίωσης & Διεθνών Σχέσεων, ΥΠΑΑΤ**

Σύντομο χρονολόγιο μιας μακράς πορείας

- Ιούνιος 2017: Έγγραφο προβληματισμού της Ε. Επιτροπής για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ
- Νοέμβριος 2017: Ανακοίνωση της Ε. Επιτροπής για το Μέλλον των Τροφίμων & της Γεωργίας
- Δεκέμβριος 2017: Έναρξη συζητήσεων για την ΚΑΠ μετά το 2020 στο Συμβούλιο Υπουργών
- Φεβρουάριος 2018: Έναρξη συζητήσεων για το ΠΔΠ μετά το 2020, Σύνοδος Κορυφής
- 2 Μαΐου 2018: Προτάσεις Ε. Επιτροπής για το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της ΕΕ
- 1 Ιουνίου 2018: Νομοθετικές προτάσεις Ε. Επιτροπής για την ΚΑΠ μετά το 2020
- 27 Οκτωβρίου 2020: Γενική προσέγγιση στο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας και έγκριση τροπολογιών από την Ολομέλεια του Ε. Κοινοβουλίου/έναρξη τριλόγων
- Δεκέμβριος 2020: Μεταβατική περίοδος δύο ετών (2021-2022)
- 27 Μαΐου 2021: Αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις Συμβουλίου Υπουργών & Ε. Κοινοβουλίου
- **28 Ιουνίου 2021: Επίτευξη πολιτικής συμφωνίας (Πορτογαλική Προεδρία)**

Προϋπολογισμός ΚΑΠ 2021-2027

Πρόταση Ε. Επιτροπής (2018): 365 δις €
Ελλάδα: 18,263 δις €

21/7/2020
Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο &
ΠΔΠ 2021-
2027

ΕΕ-27
386,73
δις €

Ελλάδα: 19.362,60 δις €

- Πυλώνας I (άμεσες ενισχύσεις): 14,529 , 60 δις €
- Πυλώνας II (αγροτική ανάπτυξη): 4,021,90 δις €
(εκ των οποίων 1,2 δις € στη μεταβατική περίοδο 2021-2022)
- Ευρ. Μέσο Ανάκαμψης: 365,3 εκ. €
- Μέτρα αγοράς: 440 εκ. €

Τι ποσοστό αφιερώνει ο προϋπολογισμός της ΕΕ για την ΚΑΠ;
Περίοδος 2014-2020: 37.6% (ΕΕ-28) → Περίοδος 2021-2027: Από 28.5% σε 31% (ΕΕ-27)

Εξωτερική σύγκλιση των άμεσων ενισχύσεων Μια μεγάλη πρόκληση

➤ **Πρόταση Ε. Επιτροπής:** Τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων ανά εκτάριο μεταξύ των κ-μ θα συνεχίσουν να συγκλίνουν

Για όλα τα κ-μ με άμεσες ενισχύσεις κάτω του 90% του μέσου όρου της ΕΕ-27, το χάσμα μεταξύ του σημερινού επιπέδου τους και του 90% του μέσου όρου των άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ θα κλείσει κατά 50%. Η σύγκλιση θα χρηματοδοτηθεί από όλα τα κ-μ

➤ **Πρόταση ορισμένων κ-μ:** Πλήρης σύγκλιση

➤ **Απόφαση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (21/7/2020):** Συνέχιση της σύγκλισης/Περιορίστηκε η απώλεια πόρων για την Ελλάδα από τον φάκελο των άμεσων ενισχύσεων (Ελλάδα: 2^η μετά τη Μάλτα)

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ 2023-2027

Νέο μοντέλο λειτουργίας

- Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027 : κοινός στρατηγικός σχεδιασμός Πυλώνων I & II (άμεσες ενισχύσεις, αγροτική ανάπτυξη, επιχειρησιακά προγράμματα Κ.Ο.Α.)
- Υποβολή Στρατηγικού Σχεδίου έως 1/1/2022 και έγκριση από την Ε. Επιτροπή
- Νέο μοντέλο λειτουργίας: Από τη συμμόρφωση στις επιδόσεις: στοχευμένες ενισχύσεις βάσει στόχων, αποτελεσμάτων και επιδόσεων, ετησίων οροσήμων, πολυπληθών δεικτών κλπ
- Αυξημένη φιλοδοξία για περιβάλλον/κλίμα/βιοποικιλότητα
- **40% των πόρων της ΚΑΠ για το κλίμα**
- Κοινωνική διάσταση της ΚΑΠ
- Συνοχή, συμπληρωματικότητα μεταξύ των Πυλώνων και των παρεμβάσεων
- Αλληλεπίδραση με εθνικές πολιτικές

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ 2023-2027

Γενικοί στόχοι

- Έξυπνος, ανθεκτικός & διαφοροποιημένος γεωργικός τομέας, διασφάλιση επισιτιστικής ασφάλειας
- Περιβαλλοντική φροντίδα & δράση για το κλίμα και συμβολή στους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους της ΕΕ
- Κοινωνικο-οικονομικός ιστός των αγροτικών περιοχών

Εννέα (9) Ειδικόι στόχοι

Οικονομικοί

- Βιώσιμα γεωργικά εισοδήματα & ανθεκτικότητα για τη στήριξη της επισιτιστικής ασφάλειας
- Προσανατολισμός προς την αγορά & ανταγωνιστικότητα, με μεγαλύτερης εστίαση σε έρευνα, τεχνολογία & ψηφιοποίηση
- Βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αγροδιατροφική αλυσίδα

Περιβάλλον & Κλίμα

- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής & προσαρμογή, βιώσιμη ενέργεια
- Βιώσιμη ανάπτυξη & αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών πόρων
- Προστασία της βιοποικιλότητας, διατήρηση οικοτόπων και τοπίων

Κοινωνικοί

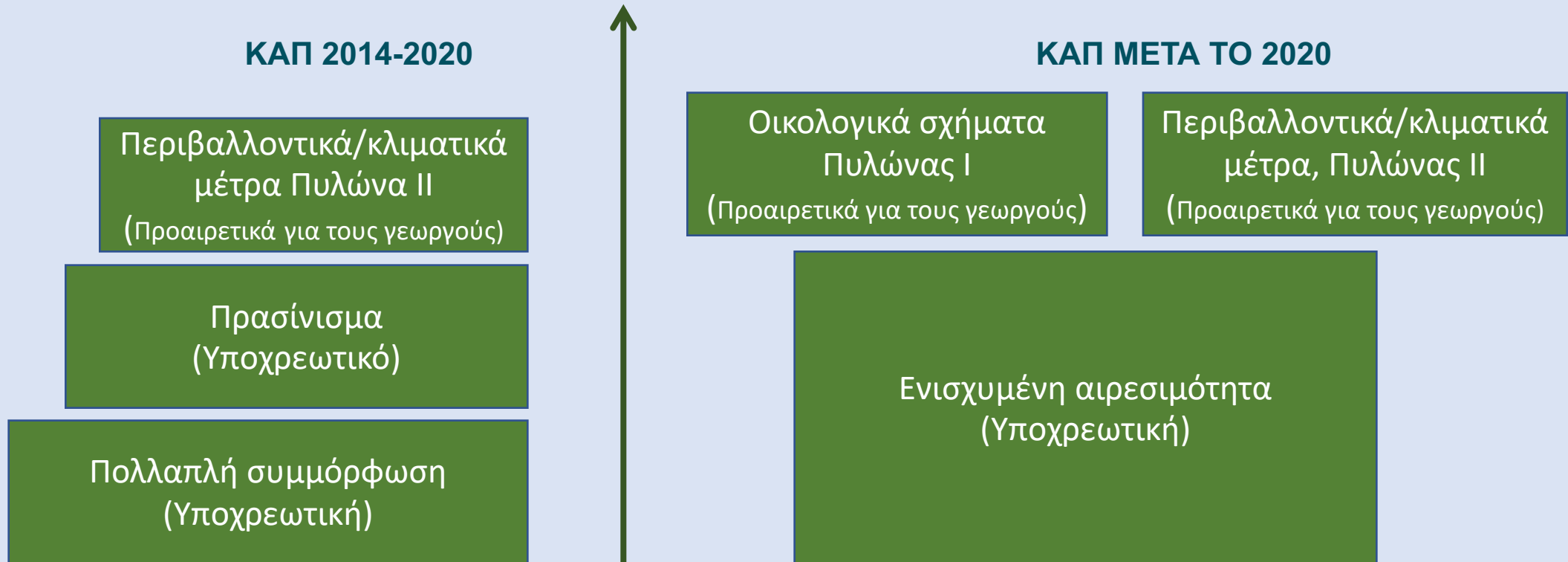
- Εγκατάσταση νέων γεωργών
- Απασχόληση, κοινωνική ένταξη & τοπική ανάπτυξη, βιο-οικονομία & βιώσιμη δασοκομία
- Υγιεινά, ασφαλή, θρεπτικά & βιώσιμα τρόφιμα, σπατάλη των τροφίμων & καλή μεταχείριση των ζώων

Οριζόντιος στόχος

Εκσυγχρονισμός: προώθηση γνώσης, καινοτομίας και ψηφιοποίησης στη γεωργία και στις αγροτικές περιοχές, ενθάρρυνση υιοθέτησης

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ 2023-2027

Πράσινη αρχιτεκτονική της ΚΑΠ

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ 2023-2027

Ορισμοί που μπορούν να συμπληρωθούν από τα κ-μ

Ενεργός γεωργός- Υποχρεωτική εφαρμογή

✓ φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν τουλάχιστον ένα ελάχιστο επίπεδο γεωργικής δραστηριότητας, χωρίς απαραίτητα να αποκλείονται οι πολύ-ενεργοί ή μερικά απασχολούμενοι (multi active & part time farmers)

✓ Χρήση αντικειμενικών & αμερόληπτων κριτηρίων, όπως δοκιμές εισοδήματος, εισροές εργασίας, αντικείμενο εταιρίας, συμπερίληψη γεωργικών δραστηριοτήτων σε εθνικό ή περιφερειακό μητρώο.

✓ Δυνατότητα: ενεργοί όσοι λαμβάνουν έως 5.000€ άμεσες ενισχύσεις

Γεωργός νεαρής ηλικίας - Ελάχιστες υποχρεωτικές προϋποθέσεις

✓ Έως 40 ετών

✓ υπεύθυνος της γεωργικής εκμετάλλευσης

✓ Κατάλληλη εκπαίδευση ή δεξιότητες

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ 2023-2027

9

Παρεμβάσεις Άμεσων Ενισχύσεων

- Βασική εισοδηματική ενίσχυση
- Συμπληρωματική αναδιανεμητική εισοδηματική ενίσχυση από μεγαλύτερες προς μικρές/μεσαίες εκμεταλλεύσεις
- Συμπληρωματική εισοδηματική ενίσχυση για τους νέους γεωργούς
- Ενίσχυση για μικρο-καλλιεργητές
- **ΝΕΟ: Σχήματα για το περιβάλλον και το κλίμα (οικολογικά σχήματα):** Υποχρεωτικά για τα κ-μ, προαιρετικά για τους γεωργούς/ δεσμεύσεις πέραν της «αιρεσιμότητας» & διαφορετικές από τις γεωργο-περιβαλλοντικές-κλιματικές δεσμεύσεις της αγροτικής ανάπτυξης.
- Συνδεδεμένες ενισχύσεις
- Ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Βουλγαρία)

Μείωση της βασικής ενίσχυσης (capping/degressivity)

- Κατά 100% για ποσά άνω των 100.000
- κλιμακωτή μείωση έως 85% για ποσά μεταξύ 60.000€ -100.000 €
- Κατά προτεραιότητα: αναδιανεμητική ενίσχυση

Πολιτική συμφωνία 28/6/2021

Εσωτερική σύγκλιση

Καθεστώς βασικής ενίσχυσης - Πρόταση Ε. Επιτροπής και Συμβουλίου

- Συνέχιση της σύγκλισης της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης
- Το αργότερο έως το έτος 2026, όλα τα δικαιώματα ενίσχυσης θα πρέπει να έχουν αξία τουλάχιστον 85% του μέσου προβλεπόμενου μοναδιαίου ποσού για το 2026

Εθνικό απόθεμα δικαιωμάτων ενίσχυσης

- Προτεραιότητα σε νέους γεωργούς ή νεοεισερχόμενους
- Χορήγηση Δ.Ε. ή αύξηση της αξίας των Δ.Ε.

Παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης

- Περιβαλλοντικές και κλιματικές ή άλλες δεσμεύσεις
- Περιοχές με φυσικούς ή άλλους περιορισμούς
- Μειονεκτικές περιοχές λόγω συγκεκριμένων υποχρεωτικών απαιτήσεων
- Επενδύσεις (δημόσιες ή ιδιωτικές, στη γεωργία, κτηνοτροφία, μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, δάση, κ.λπ.)
- Εγκατάσταση νέων γεωργών και σύσταση αγροτικών επιχειρήσεων
- Εργαλεία διαχείρισης κινδύνων
- Συνεργασία
- Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών

Πρόταση κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ 2023-2027

Τομεακές παρεμβάσεις

- Οπωροκηπευτικά
- Μελισσοκομικά προϊόντα
- Αμπελοοινικός τομέας
- Ελαιόλαδο και επιτραπέζιες ελιές
- Λυκίσκος
- **Νέο: Άλλοι τομείς**

Παρεμβάσεις άμεσων ενισχύσεων (ΕΓΤΕ)

- Αναδιανεμητική ενίσχυση: Υποχρεωτική & ελάχιστο ποσοστό 10% με ορισμένες ευελιξίες (πχ. capping/degressivity/μικρο-καλλιεργητές/εσωτερική σύγκλιση)
- Οικολογικά σχήματα: Υποχρεωτική για τα κ-μ & τουλάχιστον 25% ετησίως για περιβάλλον, κλίμα, ευζωία των ζώων, με ορισμένες ευελιξίες για τα έτη 2023-2024 και επόμενα έτη
- Συνδεδεμένες ενισχύσεις: προαιρετική & έως 13% + επιπλέον 2% για πρωτεϊνούχες καλλιέργειες
- Νέοι γεωργοί: Ποσό τουλάχιστον ίσο με το 3% των άμεσων ενισχύσεων για τους νέους γεωργούς για μέτρα και των δύο Πυλώνων

Παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

- Τουλάχιστον 35 % των συνολικών πόρων ΕΓΤΑΑ για δεσμεύσεις για περιβάλλον/κλίμα/ευζωία
- Οι δαπάνες για ΠΦΠ συνυπολογίζονται μόνο κατά 50%

Χρηματοδοτικές κατανομές

Ευελιξία μεταξύ Πυλώνων

-Έως 25% μεταξύ άμεσων ενισχύσεων και αγροτικής ανάπτυξης και αντίστροφα

-Έως 15% από άμεσες σε αγροτική ανάπτυξη μόνο για περιβαλλοντικούς/κλιματικούς στόχους

Ειδική Ενίσχυση στο Βαμβάκι

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2020): 183.996.000 €/έτος

Πρόταση Ε. Επιτροπής (2018): 180.532.000€ (από 187.000.000€/έτος)

Τομεακές παρεμβάσεις

- ✓ Οίνος: 23.030.000 € (από 23.963.000€/έτος)
- ✓ **Μελισσοκομία: 6.162.645 € (από 3.600.000 €/έτος)**
- ✓ Ελαιόλαδο: 10.666.000 € (από 11.098.000 €/έτος)

Κατανομές 2020

✓ Βασική ενίσχυση	1.091.170.000€
✓ Πρασίνισμα 30%	550.385.000€
✓ Νέοι γεωργοί 2%	36 692.000€
✓ Συνδεδεμένη στήριξη 10%	182.056.000€
✓ Μεταφορά 5% στον Πυλώνα II	96.558.850€

Ενδεικτική κατανομή 2023

✓ Βασική ενίσχυση	862.596.960€
✓ Αναδιανεμητική 10%	179.707.700€
✓ Οικολογικά σχήματα	449.269.250€
✓ Νέοι γεωργοί 2%	35.941.540€
✓ Συνδεδεμένη στήριξη 15%	269.561.550€
✓ Μεταφορά 5% στον Πυλώνα II	94.583.000

Κοινωνική Διάσταση της ΚΑΠ-Νέο στοιχείο

- Υποχρεωτική **Κοινωνική Αιρεσιμότητα**: Ενσωμάτωση στην ΚΑΠ θεμάτων που σχετίζονται με τους όρους απασχόλησης, τις υποχρεώσεις του εργοδότη και την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια
- Έλεγχοι τήρησης της σχετικής νομοθεσίας από τους δικαιούχους των άμεσων ενισχύσεων και των εκταρικών ενισχύσεων του Πυλώνα II από το 2025
- Κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης (μείωση ενισχύσεων)
- Ενσωμάτωση της σχετικής νομοθεσίας στο Σύστημα Γεωργικών Συμβουλών, στους στόχους και μέτρα των τομεακών παρεμβάσεων (οπωροκηπευτικά, λυκίσκος, ελαιόλαδο & επιτραπέζιες ελιές, οίνος) & στην αγροτική ανάπτυξη (επενδύσεις, συνεργασία, ανταλλαγή γνώσεων/πληροφόρησης)
- Παρακολούθηση, αξιολόγηση της πορείας και ενδεχόμενες προσαρμογές

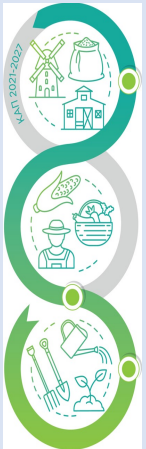
Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα Συστάσεις για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ

- Κλιματικά ουδέτερη ΕΕ έως το 2050
- Κλιματικές & Περιβαλλοντικές προκλήσεις: ευκαιρίες σε όλους τους τομείς πολιτικής & δίκαιη μετάβαση για όλους χωρίς αποκλεισμούς

Πως επηρεάζονται τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ;

- Θα λάβουν υπόψη τις φιλοδοξίες των νέων Στρατηγικών και των στόχων που θέτουν, ποσοτικοποιημένων και μη
- Θα αξιολογηθούν βάσει αυτών αλλά και των Συστάσεων της Ε. Επιτροπής προς τα κ-μ

Φιλοδοξίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

Στόχοι σε επίπεδο ΕΕ έως 2030

Φυτοφάρμακα

Κατά 50 % μείωση της συνολικής χρήσης και των κινδύνων των χημικών φυτοφαρμάκων και της χρήσης πιο επικίνδυνων φυτοφαρμάκων

Αντιμικροβιακά

Κατά 50 % μείωση των πωλήσεων αντιμικροβιακών ουσιών για εκτρεφόμενα ζώα και στις υδατοκαλλιέργειες

Ευρυζωνική κάλυψη σε αγροτικές περιοχές

100 % πρόσβαση σε ταχύ ευρυζωνικό διαδίκτυο στις αγροτικές περιοχές έως το 2025

Βιολογική γεωργία

25 % της γεωργικής γης της ΕΕ υπό βιολογική γεωργία (Ελλάδα: 9,3 %, 2018)

Χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας

10 % των γεωργικών εκτάσεων με χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας (Ελλάδα: 3 % 2018)

Θρεπτικά συστατικά

Κατά 50 % μείωση των απωλειών θρεπτικών συστατικών, χωρίς επιδείνωση της γονιμότητας του εδάφους. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί η χρήση λιπασμάτων τουλάχιστον κατά 20 % έως το 2030

(Ακαθάριστο ισοζύγιο αζώτου, υπόγεια ύδατα με συγκέντρωση νιτρικών αλάτων, Ακαθάριστο ισοζύγιο φωσφόρου)

Ανάσχεση & αντιστροφή της μείωσης των επικονιαστών

Φιλοδοξίες της Ε.Π.Σ. & Συστάσεις για το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ της Ελλάδας

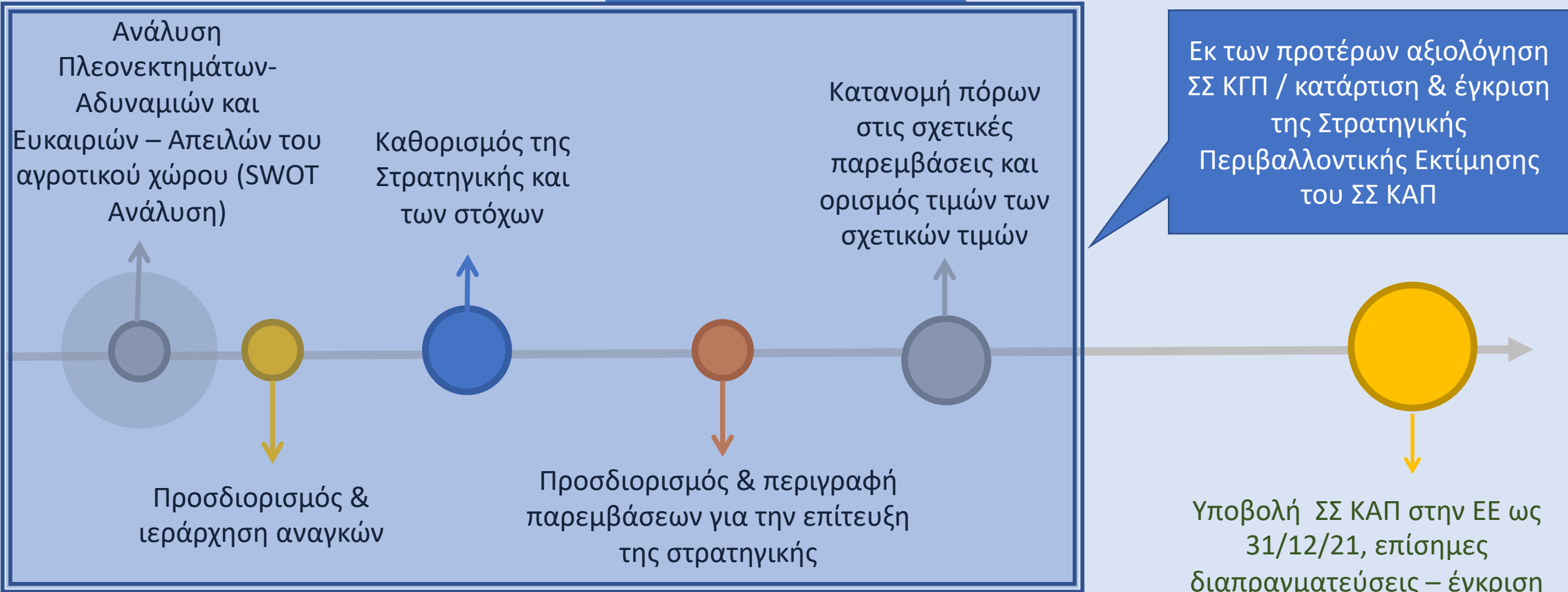
- Βελτίωση της ανθεκτικότητας των εκμεταλλεύσεων μέσω δικαιότερης, αποτελεσματικότερης & αποδοτικότερης κατανομής των άμεσων ενισχύσεων
- Βελτίωση των περιβαλλοντικών προτύπων με ιεράρχηση παρεμβάσεων σε δράσεις που προωθούν τους μόνιμους βοσκότοπους και την περιβαλλοντική προστασία τους
- Βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων
- Ανάπτυξη της βιοοικονομίας (γεωργικά απόβλητα & υποπροϊόντα για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας)
- Συμβολή στον στόχο μείωσης των απωλειών θρεπτικών συστατικών και βελτίωση της υγείας του εδάφους
- Αντιμετώπιση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων
- Συμβολή στον στόχο για τη βιολογική καλλιέργεια
- Συμβολή στον στόχο για τη βιοποικιλότητα
- Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής & μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Φιλοδοξίες της Ε.Π.Σ. & Συστάσεις για το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ της Ελλάδας

- Αντιμετώπιση της πρόκλησης της ανανέωσης των γενεών στη γεωργία
- Αντιμετώπιση της φτώχειας, της ανεργίας, του χάσματος μεταξύ των φύλων στην απασχόληση και της γήρανσης του πληθυσμού
- Μείωση της χρήσης και των κινδύνων των φυτοφαρμάκων με πιο βιώσιμες γεωργικές πρακτικές
- Μείωση της χρήσης αντιμικροβιακών στη γεωργία
- Βελτίωση πρακτικών διαχείρισης του ζωικού κεφαλαίου για την καλύτερη διαβίωση των ζώων
- Επιτάχυνση της ψηφιακής & πράσινης μετάβασης του γεωργικού τομέα με επένδυση στο σύστημα γεωργικής γνώσης και καινοτομίας
- Συμβολή στον στόχο για τις ευρυζωνικές συνδέσεις στις αγροτικές περιοχές, σε συνέργεια με άλλα ταμεία της ΕΕ

Διαδικασία σύνταξης & υποβολής του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ)

Διαβούλευση με ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ & άτυπη διαπραγμάτευση με ΕΕ

Ευχαριστώ
για την προσοχή σας

Πλατφόρμα υποβολής προτάσεων για τη νέα ΚΑΠ:
<https://kwiksurveys.com/s/6N3NysTy>

1. [http://www.minagric.gr/index.php/el/2013-04-05-10-13-09/ministry-example/diavoylfs-i-kap-meta-to-2020?types\[0](http://www.minagric.gr/index.php/el/2013-04-05-10-13-09/ministry-example/diavoylfs-i-kap-meta-to-2020?types[0)
2. <http://www.agrotikianaptixi.gr/el/κείμενο-συνημμένα-παα/μετά-το-2020>
3. https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el
4. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0372&from=EN>